

Ishøj Kommune

Miljøvurdering af Tillæg nr.2 til Spildevandsplan 2014-2022

MILJØRAPPORT

Rekvirent	HOFOR
Rådgiver	Orbicon A/S Ringstedvej 20 4000 Roskilde
Projektnummer	3631200010
Projektleder	JEAN
Kvalitetssikring	CGOL
Revisionsnr.	0
Godkendt af	CORP
Udgivet	Marts 2015

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Indledning	6
1.1. Baggrund for miljøvurderingen	6
1.2. Planlagte tiltag	6
1.3. Tillæggets formål og sammenhæng med andre planer	10
1.4. Miljørapportens afgrænsning	11
1.5. Høring af berørte myndigheder	12
1.6. 0-alternativet	12
2. Biologisk mangfoldighed	13
2.1. Dyre- og planteliv	13
2.2. Sjældne, udryddelsestruede el. fredede dyr, planter el. naturtyper	13
2.3. Naturbeskyttelse jf. NBL § 3	14
2.4. Grønne områder	15
3. Vand og klima	15
3.1. Overfladevand og spildevand	15
3.2. Grundvand	17
Miljøvurdering	17
3.3. Klimatiske forhold	18
Status og målsætninger	18
Miljøvurdering	19
4. Kvalitativ vurdering	19
5. 0-alternativ	19
6. Overvågning	20

BILAGSFORTEGNELSE

1. Scoping
2. Regnbetingede udledninger

IKKE TEKNISK RESUMÉ

Tillæg nr. 2 til den gældende Spildevandsplan 2014 -2022 for Ishøj Kommune, omhandler etablering af anlæg for dels at opnå erstatningsvolumen til forsinkel-se af tag- og overfladevand for den del af Vallensbæk Sø, der opfyldes i forbin-delse med etablering af den nye jernbanestrækning mellem København og Ringsted og dels en udvidelse af kapaciteten med henblik på klimatilpasning for fremtidige kraftige regnhændelser. I dag sikres for en 15 års hændelse og med udvidelse af bassinvolumenet vil der blive sikret for en 100 års hændelse.

I henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer skal der foretages en miljøvurdering af Ishøj Kommunes forslag til tillæg nr. 2 til gældende Spilde-vandsplan 2014-2022, idet planetillægget omhandler tiltag i et større sammen-hængende område i kommunen.

Rapportens indhold er afgrænset til at omfatte de emner, som scoping (se bilag 1) har vist, kan blive påvirket som følge af tillæggets realisering. I miljø-rapporten er fokus derfor rettet mod hovedemnerne vedrørende "Biologisk mangfoldighed (Flora og Fauna) " og "Vand".

Planforslaget er vurderet i forhold til 0-alternativet, der svarer til etablering jern-banestrækning og dermed reduktion af Vallensbæk Sø og fjernelse af olieud-skiller uden at gennemføre de planlagte tiltag.

Biologisk mangfoldighed (Flora og fauna)

Generelt vil anvendelse af Tranegilde og Vallensbæk Moser som nødbassin ved ekstreme nedbørshændelser påvirke disse eng- og moseområder, da store dele af arealerne vil blive midlertidigt vanddækkede. Afhængigt af årstiden for oversvømmelserne og oversvømmelsernes varighed vil det påvirke vegetation og faunaen i disse områder. Det vurderes at realisering af tillæggets tiltag ikke vil have en væsentlig effekt på den biologiske mangfoldighed, da områderne både i status og planforslag kun bliver påvirket ved ekstreme regnhændelser, som generelt udgør en kort tidsperiode set i forhold til den almindelige tilstand for området.

Vand

Overfladevand og spildevand

De samlede vand- og stofbelastninger fra regnbetingede udledninger til Køge Bugt vil blive reduceret. Det er vurderet, at realisering af tillæggets tiltag derfor ikke vil have en væsentlig effekt på miljøtilstanden i Køge Bugt, da de totale udledninger fra de regnbetingede udledninger ved ekstreme regnhændelser både i status og planforslag generelt udgør en lille andel af de totale udlednin-ger af vand- og næringsstofmængder til Køge Bugt.

De 2 mindre søer i den sydøstlige del af Tranegilde og Vallensbæk Moser samt den tidvise sø i den sydvestlige del af moserne, som dog kun er med blankt vand i perioder med høj vandstand i moserne, vil alle tre blive påvirket ved de ekstreme regnhændelser, hvor nødbassinet vil blive anvendt. Det vurderes at realisering af tillæggets tiltag ikke vil have en væsentlig effekt på vandkvaliteten i disse søer, da de både i status og planforslag kun bliver påvirket ved ekstreme regnhændelser, som generelt udgør en kort tidsperiode set i forhold til den almindelige tilstand for søerne, samt at vandkvaliteten af det oversvømmende overfladevand ved de ekstreme regnhændelser i planforslaget vil være bedre end det er tilfældet i dag, da opstrøms liggende regnvandssøer, samt sandfang og olieudskillere, fremover vil rense det tilstrømmende overfladevand.

Store Vejle Å er i Vandplanen for Køge Bugt 2009-2015 målsat med god økologisk tilstand, faunaklasse 5. Det vurderes at vandkvaliteten af det tilstrømmende vand vil ikke påvirke denne målsætning, da etablering af regnvandssøer, sandfang og olieudskillere opstrøms Store Vejle Å vil give en bedre rensning af det tilstrømmende vand i planforslaget end i status situationen.

Grundvand

Grundvandet beskyttes ved løbende forbedring og fornyelse af spildevandsanlægget, og når der gives tilladelse til nye nedslivningsanlæg vurderes hver ansøgning konkret i forhold til grundvandsbeskyttelse.

Gennemførelse af plantillæggets tiltag vil ikke medføre en væsentlig ændring af grundvandsressourcerne i de berørte oplande.

Kulturarv

Området omkring St. Vejleå er udpeget til kulturarvsområde af regional betydning. Museumsloven (bek. nr 1505 af den 14.2.2006) fastlægger efter § 27, at findes der under jordarbejde spor af fortidsminder, skal det arbejde, der berører fortidsmindet, standses.

Kroppedal museum skal kontaktes tidligt i projekteringsfasen, og inden projektet kan påbegyndes med henblik på, at museet kan vurdere risikoen for ødelæggelse af væsentligt fortidsminder og behov for yderligere undersøgelser. Kulturarv indgår ikke i miljøvurderingen.

1. INDLEDNING

1.1. Baggrund for miljøvurderingen

Tillæg nr. 2 til den gældende Spildevandsplan 2014 -2022 for Ishøj Kommune, omhandler etablering af anlæg for dels at opnå erstatningsvolumen til forsinkelse af tag- og overfladevand for den del af Vallensbæk Sø, der opfyldes i forbindelse med etablering af den nye jernbanestrækning mellem København og Ringsted og dels en udvidelse af kapaciteten med henblik på klimatilpasning for fremtidige kraftige regnhændelser. I dag sikres for en 15 års hændelse og med udvidelse af bassinvolumenet vil der blive sikret for en 100 års hændelse.

I forbindelse med etablering af den nye jernbanestrækning mellem København og Ringsted etableres en banedæmning mellem motorvej Vallensbækgrenen og Vallensbæk Sø. Etablering af denne banedæmning medfører, at den eksisterende olieudskiller og en del af Vallensbæk Sø opfyldes med jord.

Vallensbæk Sø er en naturbeskyttet sø, og det reducerede §3 areal erstattes med nye bassiner i kommunerne opstrøms Vallensbæk Sø. Jfr. anlægsloven for den nye banestrækning, vil Banedanmark være myndighed på denne naturkompensation.

Vallensbæk Sø indgår desuden som forsinkelsesbassin i St. Vejle Å vandløbssystem, hvorfor der skal etableres erstatningsvolumen for den del af Vallensbæk Sø, der opfyldes.

I henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer skal der foretages en miljøvurdering af Ishøj Kommunes forslag til tillæg nr. 2 til gældende Spildevandsplan 2014-2022, idet plantillægget omhandler tiltag i et større sammenhængende område. Rapportens indhold er afgrænset til at omfatte de emner, som scoping (se bilag 1) har vist, kan blive påvirket som følge af tillæggets realisering. I miljørapporten er fokus derfor rettet mod hovedemnerne vedrørende "Biologisk mangfoldighed (Flora og Fauna)" og "Vand".

Planforslaget er vurderet i forhold til 0-alternativet, der svarer til etablering jernbanestrækning og dermed reduktion af Vallensbæk Sø og fjernelse af olieudskiller uden at gennemføre de planlagte tiltag.

1.2. Planlagte tiltag

St. Vejle Å løber fra Vallensbæk Sø i en sydlig retning langs den vestlige del af Tranekilde Mose, og lige syd for mosen løber Bækrenden og St. Vejle Å sammen. Længere sydpå munder åen ud i en lille lagune inden den sluttelig løber gennem slusen ved Ishøj Havn og ud i Køge Bugt.

Vandføringsevnen i St. Vejle Å nedstrøms Vallensbæk Sø er blandt andet bestemt ved den tilgængelige hydrauliske gradient på ovennævnte strækning og dermed bety-

dende for Kloaksammenslutningens muligheder for udledning af tag- og overfladevand.

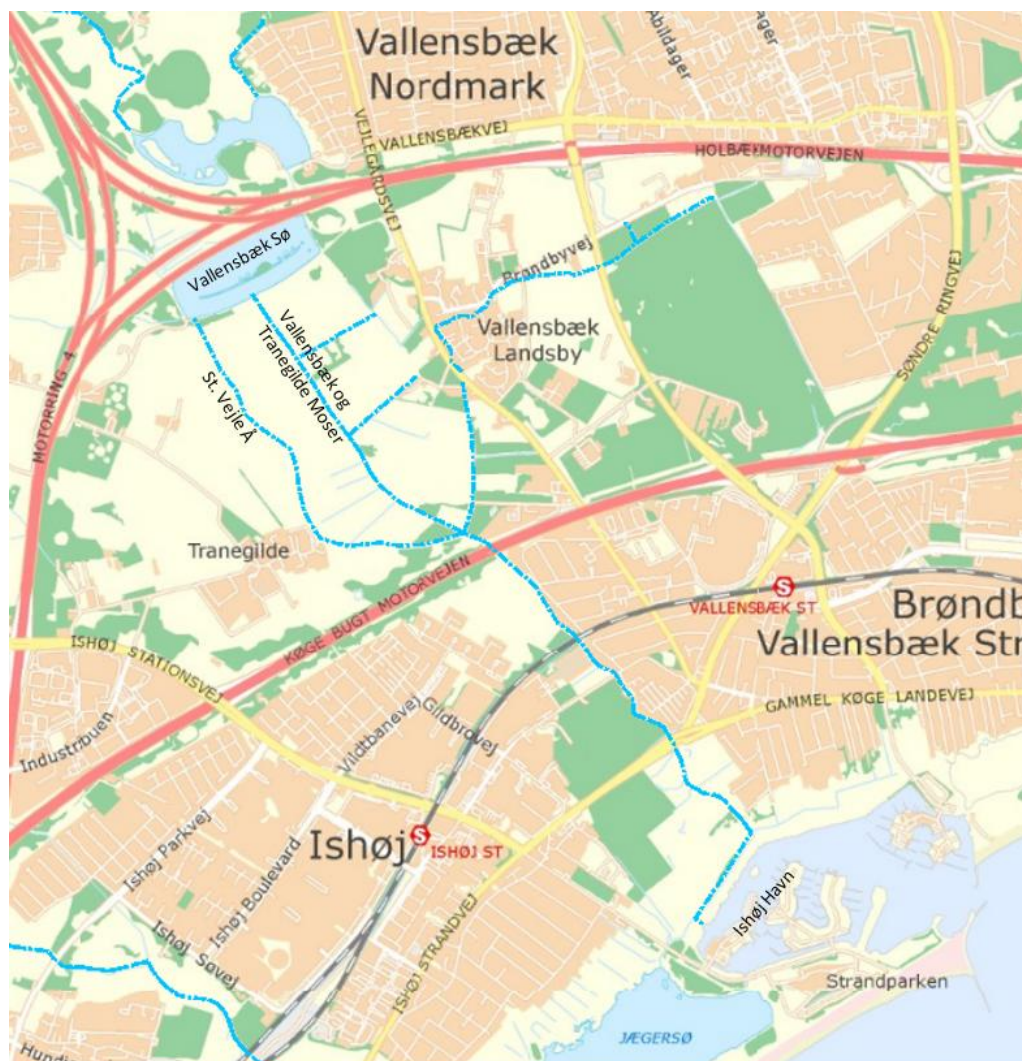
Den tilgængelige maksimale vandspejlskote i åen er bestemt ved højden af digerne langs St. Vejle Å og langs Bækkerenden.

Det nye volumen til håndtering af øgede mængder af tag- og overfladevand ved kraftig regn etableres ved at inddrage Tranegilde og Vallensbæk Moser mere aktivt som basinvolumen.

Tranegilde og Vallensbæk Moser indrettes som nødbassin, der kan anvendes i skybrudssituationer til håndtering af tag- og overfladevand, når den hydrauliske kapacitet i St. Vejle Å og i Bækrenden ikke længere er tilstrækkelig.

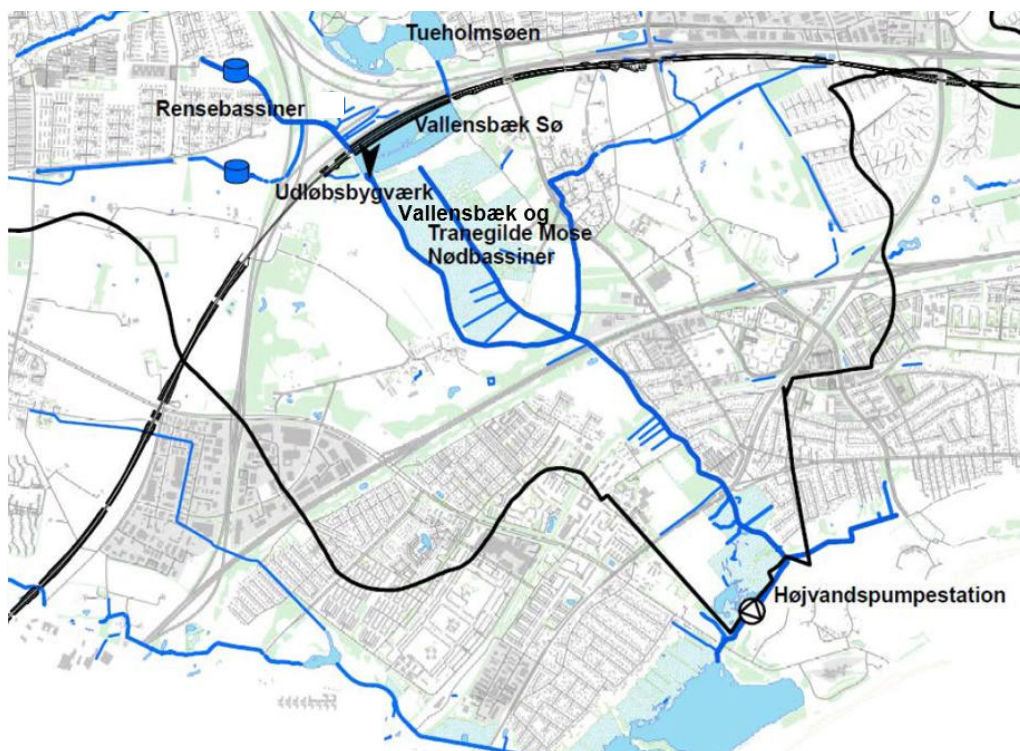
I dag ledes i tørvejr og ved mindre regn vandet fra Vallensbæk Sø ud i St. Vejle Å via et udløbsbygværk. Ved ekstrem høj vandstand i Vallensbæk Sø ledes vand fra søen ud i St. Vejle Å både via det almindelige udløbsbygværk samt via et nødoverløb. I den situation sker der en hydraulisk overbelastning af St. Vejle Å.

Fremover ledes vandet fra nødoverløbet ikke til St. Vejle Å, men til Tranegilde og Vallensbæk Moser, der således anvendes som nødbassin til håndtering af tag- og overfladevand.

Figur 1: Oversigt over området

Nødbassinet kan indeholde selv meget store nedbørsmængder. Det er beregnet, at en 100-års hændelse vil give en overskydende vandmængde på 900.000 m^3 . Den beregningsmæssige kote af vandoverfladen for dette volumen vil være +1,01 m. Det fremtidige volumen på 900.000 m^3 kan netop være i nødbassinet, når de planlagte delprojekter er gennemført.

Figur 2: Højvandspumpestationens opland.

Denne ændring af Tranegilde og Vallensbæk Mosers funktion, som et mere aktivt bassinvolumen, medfører at følgende projekter skal udføres:

1. Generel renovering af diger omkring Tranegilde og Vallensbæk Moser.
2. Etablering af diger omkring lavtliggende ejendomme.
3. Renovering af Vallensbæk Pumpestation.
4. Opkobling til styringsanlæg.
5. Renovering af pumpekanaler og grøfter i Tranegilde og Vallensbæk Moser.
6. Anskaffelse af dieseldrevne mobile tømmepumper.
7. Etablering af nødoverløb ved Ishøj Havn.
8. Ændring af nødoverløb ved Vallensbæk Sø.
9. Udarbejdelse af beredskabsplan ved skybrud.

Af nedenstående figur fremgår ca. placering af de enkelte delprojekter.

Figur 3: Oversigt over placering af de enkelte delprojekter

1.3. Tillæggets formål og sammenhæng med andre planer

Hovedformål

Det er HOFOR's målsætning at etablere erstatningsvolumen for det volumen, der fjernes i Vallensbæk Sø i forbindelse med etablering af jernbanestrækningen mellem København og Ringsted.

Det er desuden målsætningen, at klimatilpasse systemet, der håndterer og transporterer overfladevand frem til slutrecipient, fra i dag at kunne håndtere 15 års regnhændelser til fremover at kunne håndtere en 100 års hændelse.

Vandplan for Køge Bugt

HOFOR søger at fremme vandplanens målsætning for vandkvalitet i Store Vejle Å ved at reducere indholdet af forurenende stoffer i regn udledningen ved bundfældning i regnvandssøer samt sandfang og olieudskillere før udledning i Store Vejle Å.

Klimatilpasningsplan

HOFOR søger desuden at imødekomme klimatilpasningsplanen ved at klimatilpasse systemet for regnvandshåndteringen til ekstremregn, således at Store Vejleå ikke skaber oversvømmelser.

Kommuneplan

Ishøj Kommuneplan: I gældende kommuneplan er beskrevet, at byrådet arbejder for at Tranegilde Mose delvist reetableres som vådområde samt, at dette kun kan forekomme i samarbejde med Vallensbæk Kommune. En anvendelse af området som nødbassin (vådområde) vurderes derfor ikke at være i modstrid med gældende kommuneplan.

Lokalplan

Ved Ishøj Havn etableres en ny nødpumpestation. Pumpestation skal etableres i området hvor Byplanvedtægt nr. 20 er gældende i Ishøj Kommune – lokalplanen er fra 1976. Det vurderes ikke at pumpestationen vil medføre en påvirkning af området, der kræver udarbejdelse af en ny lokalplan.

Andet

Da området er udpeget som kulturarvsområde af regional betydning er plantillægget derudover berørt af Museumsloven (bek. nr 1505 af den 14.2.2006).

1.4. Miljørapportens afgrænsning

Forud for miljøvurderingen, er der foretaget en indledende scoping, jf. kriterier, angivet i bilag 2 i Lov om miljøvurdering af planer og programmer (LBK nr. 939 af 03/07/2013). Resultaterne af scoping, med de indledende vurderinger inden for miljøbegreber, der bl.a. rummer den biologiske mangfoldighed, befolkningen, menneskers sundhed, fauna, flora, jordbund, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, landskab, kulturarv samt arkitektonisk og arkæologisk arv, udgør afgrænsningen for de videre undersøgelser foretaget i denne miljørapport.

Resultaterne af scoping har klarlagt hvilke miljøparametre, der særligt skal vurderes, herunder:

- Biologisk mangfoldighed (Flora og fauna)
 - Dyre- og planteliv
 - Sjældne, udryddelsestruede eller fredede dyr, planter eller naturtyper
 - Naturbeskyttelse jf. NBL § 3
 - Grønne områder
- Vand
 - Overfladevand
 - Udledning af spildevand
 - Grundvand

- Klimatiske forhold
Klimatilpasning

Denne miljørapport omfatter dermed vurdering af tillæg nr. 2 til gældende Spildevandsplan 2014-2022 for Ishøj Kommune i henhold til ovenstående parametre med henblik på at afdække væsentlige påvirkninger og eventuelle behov for anvendelse af afbødende foranstaltninger. Miljøvurderingen er ligeledes en helhedsvurdering i forhold til regnvandsafledning for oplandet til området omfattet af plantillægget.

Kulturarv inddrages ikke yderligere i miljøvurderingen: Området omkring St. Vejleå er udpeget til kulturarvsområde af regional betydning. Kroppedal museum skal kontaktes tidligt i projekteringsfasen, og inden projektet kan påbegyndes med henblik på, at museet kan vurdere risikoen for ødelæggelse af væsentligt fortidsminder og behov for yderligere undersøgelser.

1.5. Høring af berørte myndigheder

Forud for denne miljøvurdering er det indledende screeningskema, der indeholder resultatet af screeningen (scoping), i overensstemmelse med "Lov om miljøvurdering af planer og programmer" § 4, stk. 3 fremsendt i høring til berørte myndigheder.

(Eventuelle kommentarer fra høring indsættes efterfølgende)

1.6. 0-alternativet

Der er ingen egentlige andre alternativer til planlægningen end 0-alternativet.

0-alternativet svarer til

- Gennemførelse af jernbanestrækningen mellem København og Ringsted med deraf følgende reduktion af Vallensbæk Sø og fjernelse af en olieudskiller
- Etablering af olieudskiller og en del af erstatningsvolumen i Høje Taastrup Kommune.

2. BIOLOGISK MANGFOLDIGHED

Anlægget vil ikke hindre etableringen af naturparker eller reservater. Det vil ligeledes ikke være til hinder for eventuelle tiltag til at fremme biodiversiteten i Vallensbæk og Tranegilde Moser.

2.1. Dyre- og planteliv

Status og målsætninger

Floraen på strandene nord for Store Vejle Å's udløb, indeholder fund af mange biotopkarakteristiske planter som strand-loppeurt, gul frøstjerne, slangetunge, strandkvan m.fl. Ligeledes vokser der flere steder kødfarvet gøgeurt, der som alle andre danske orkidearter er fredet.

Der vil generelt ved arbejdets rækkefølge og tidsplan tages mest muligt hensyn til dyre- og planteliv, og støjende aktiviteter vil ikke finde sted i dyrenes ynglesæson.

Miljøvurdering

Det er vurderingen at gennemførelsen af projektaktiviteterne ikke vil have en negativ påvirkning af levestederne/habitaterne for de nævnte artsgrupper. Den øgede vandtilførsel til Vallensbæk og Tranegilde Moser vil have en positiv effekt for flere af arter tilknyttet vådområde naturtyper.

2.2. Sjældne, udryddelsestruede el. fredede dyr, planter el. naturtyper

Status og målsætninger

Der er registreret spidssnudet frø i Vallensbæk og Tranegilde Moser, ligesom moserne forventes at være levested for stor vandsalamander. Begge paddearter er opfattet på Habitatdirektivets bilag IV. Det vurderes ikke at spidssnudet frø vil blive påvirket ved oversvømmelse af moserne, såfremt oversvømmelserne ikke får permanent karakter med risiko for indvandring af fisk til ynglevandhullerne. En oversvømmelse af vinterrastesteder kan påvirke bestandene negativt, da overvinterende individer evt. vil drukne. Oversvømmelser i moserne vurderes dog ikke at være mere hyppige efter anvendelse af moserne som nødbassin, da oversvømmelser i moserne i forvejen er naturligt forekommende og ikke vurderes at blive mere hyppige.

Vandsamlingerne omkring udløbet ved Store Vejle Å vurderes at være yngleområde for spidssnudet frø og stor vandsalamander. Der vil dog ikke være påvirkning af vandhuller, da der ikke er anlægsarbejder der direkte berører eller påvirker disse.

I projektområdet er der registreret flere arter af flagermus, herunder dværgflagermus, skimmelflagermus og vandflagermus. Det vurderes som sandsynligt at arterne brunflagermus, trolldflagermus og sydflagermus lejlighedsvis raster og fouragerer i områderne. Alle 17 arter af flagermus som er registreret i Danmark er omfattet af Habitatdirektivets bilag IV. Da ingen af projekterne kræver fældning af træer, som kan bruges af arter af flagermus til raste- og ynglelokaliteter, vurderes der ikke at være negative

konsekvenser for arter af flagermus ved gennemførelse af projekterne. Anvendelse af moserne som nødbassiner vil evt. have en positiv effekt på de lokale bestande af flagermus, da flere og større vådområder som oftest resulterer i en større insektproduktion som flagermus kan fouragere på.

Vallensbæk og Tranegilde Moser var tidligere en vigtig og betydningsfuld botanisk lokalitet. En gradvis tilgroning med høje urter og vedplanter, på grund af den manglede afgræsning, samt en gradvis eutrofiering af moserne, har dog ændret dette billede. En undersøgelse af vegetationen i moserne i 2012, gav ikke anledning til fund af usædvanlige og/eller sjældne plantearter eller arter opfattet på den danske rødliste under kriterierne NT (næsten truet), VU(sårbar), EN (moderat truet) eller CR (kritisk truet).

Miljøvurdering

Det er vurderingen at gennemførelsen af projektaktiviteterne ikke vil have en negativ påvirkning af levestederne/habitaterne for de nævnte artsgrupper. Muligheden for at kunne regulere vandtilstrømningen til Vallensbæk og Tranegilde Moser har en positiv effekt for biodiversiteten her.

2.3. Naturbeskyttelse jf. NBL § 3

Status og målsætninger

Omkring 85 ha. af det projekterede oversvømmelsesområde i Tranegilde og Vallensbæk Moser er med § 3-beskyttede naturtyper i form af enge, moser og søer. Store Vejle Å og de andre vandløb i moserne er udpeget som § 3-beskyttede vandløb. En anvendelse af moserne som nødbassin ved ekstreme nedbørshændelser vil påvirke disse eng- og moseområder, da store dele af arealerne vil blive midlertidigt vanddækkede. Afhængigt af årstiden for oversvømmelserne og oversvømmelsernes varighed vil det påvirke vegetation og faunaen i disse områder. Der er dog tale om påvirkninger som også naturligt forekommer, da Store Vejle Å under tidligere ekstreme nedbørshændelser har skabt tilsvarende oversvømmelser i moserne.

Derudover indeholder dele af arealerne i tilknytning til diget ved Ishøj Havn, hvor pumpestationen skal etableres, de § 3-beskyttede naturtyper søer og strandeng samt Store Vejleå. Da det endnu ikke er fastlagt hvor i diget pumpestationen skal etableres, vides det ikke hvor stort et naturbeskyttet areal der eventuelt påvirkes ved anlæg af stationen. Vandhullerne vil dog ikke blive direkte påvirket.

Miljøvurdering

Det er vurderingen at gennemførelsen af projektaktiviteterne ikke vil have en negativ påvirkning af de nævnte naturtyper. Hovedparten af de nævnte naturtyper vil under naturlige uregulerede forhold netop blive udsat for oversvømmelsessituationer. Denne naturlige variation kan fremmes ved den forbedrede mulighed for at regulere vandtilførslen til Vallensbæk og Tranegilde Moser uden for de sjældent forekommende skybrudssituationer.

2.4. Grønne områder

Status og målsætning

Tranegilde og Vallensbæk Moser har i dag en rekreativ funktion, da de danner en grøn kile fra Albertslund by til Ishøj Havn. Efter anlæggets etablering vil Tranegilde og Vallensbæk Moser kunne anvendes på samme vis.

Miljøvurdering

Det er vurderingen at gennemførelsen af projektaktiviteterne ikke vil have en negativ påvirkning for mulighederne for at udnytte området rekreativt.

3. VAND OG KLIMA

3.1. Overfladevand og spildevand

Status og målsætning

I dag anvendes Tranegilde og Vallensbæk Moser som nødbassin ved ekstreme regnhændelser. Ca. hvert 15. år regner det så kraftigt, at den maksimale kapacitet i Store Vejleå overskrides og vandstanden i Vallensbæk Sø stiger og giver overløb til Tranegilde og Vallensbæk Moser.

Det oversvømmende tag- og overfladevand i moserne pumpes tilbage til Store Vejleå med maksimalt 200 l/s og vandet kan derfor stå i op til 10 dage i moserne, hvor vandkvaliteten bliver forringet ved forrådnelse, fordampning og dermed risiko for opkoncentrering af salte, således at vandet tenderer til brakvand.

Jf. baggrundsrapport "Våde bassiner til rensning af separat regnvand" af Jes Vollertsen m.fl. fra 2012 er de typiske stofkoncentrationer i regnvand:

- Suspenderet stof (TTS) 90 g/m³
- COD 55 g/m³
- Fosfor 0,3 g/m³
- Kvælstof 2 g/m³

Store Vejle Å er i Vandplanen for Køge Bugt 2009-2015 målsat med god økologisk tilstand, faunaklasse 5.

Der er i de dele af Tranegilde og Vallensbæk Moser, der vil blive omfattet af nødbassinet, registreret 2 mindre søer i den sydøstlige del af moserne. Disse søer er på tilsammen cirka 3.300 m². Derudover er der i den sydvestlige del af mosen en tidvis sø på cirka 11.000 m², som dog kun er med blankt vand i perioder med høj vandstand i moserne.

Der projekteres med at hæve spunsen mellem Store Vejle Å's udløb og Lille Vejlesø / Jægersø med 20 cm, for at aflaste den projekterede pumpestation. Spunsen blev skåret ned fra kote +0,5 til kote +0,3 i forbindelse med oversvømmelser i 1980'erne.

De samlede vand- og stofbelastninger fra regnbetingede udledninger falder til Køge Bugt.

Miljøvurdering

Anvendelsen af Tranegilde og Vallensbæk Moser som nødbassin, vil fremover foregå efter samme princip som i dag, hvor der opmagasineres store mængder regn- og overfladevand i moserne. Gennem de øvrige delprojekter designes anlægget til at kunne håndtere en 100 års regnhændelse, som er beregnet til cirka 900.000 m³.

Fremover forventes hvert 15. år at oversvømme moserne med ca. 150.000 m³ svarende til halvdelen af mosernes areal, se nedenstående Figur 4.

Figur 4. Den forventede oversvømmelsessituation hvert 15. år.

Anlægget vil desuden betyde en forbedret kvalitet af overfladevandet i Tranegilde og Vallensbæk Moser, fordi der opstrøms etableres regnvandssøer og sandfang, hvor der vil ske en væsentligt bedre rensning af vandet ved simpel bundfældning, end det er tilfældet i dag, inden det ledes til Tranegilde og Vallensbæk Moser.

Det oversvømmende vand, der ledes til Tranegilde og Vallensbæk Moser kan, jf. baggrundsrapport "Våde bassiner til rensning af separat regnvand" af Jes Vollertsen m.fl. fra 2012, forventes at have følgende typiske stofkoncentrationer:

- Suspenderet stof (TTS) 30 g/m³
- COD 35-40 g/m³
- Fosfor 0,2 g/m³
- Kvælstof 1,2 g/m³

- Tungmetaller reduceret med 60%

Vandkvaliteten af det tilstrømmende vand vil ikke påvirke denne målsætning, idet det vurderes at etablering af regnvandssøer og sandfang opstrøms Store Vejle Å vil give en væsentligt bedre rensning af det tilstrømmende vand, end det er tilfældet i dag.

Hensigten med styringen af pumperne i anlægget er, at det oversvømmende vand i moserne efter så kort tid som muligt pumpes tilbage til Store Vejleå uden at skabe risiko for oversvømmelser. Derved kan vandkvaliteten forblive god.

De 3 søer vil alle være påvirket når nødbassinet anvendes. Det skal dog bemærkes at store dele af Tranegilde og Vallensbæk moser under ekstreme nedbørshændelser er vanddækket. De 3 søer i moserne oversvømmes derfor også under naturlige nedbørsvariationer.

Det er vurderet, at realisering af tillæggets tiltag ikke vil have en væsentlig effekt på miljøtilstanden i Køge Bugt, da de totale udledninger fra de regnbetingede udledninger ved ekstreme regnhændelser både i status og planforslag generelt udgør en lille andel af de totale udledninger af vand- og næringsstofmængder til Køge Bugt.

3.2. Grundvand

Tranegilde Mose ligger i et område med særlig drikkevandsinteresse, mens Vallensbæk Mose ligger i et område med drikkevandsinteresse. Begge Moser ligger udenfor indvindingsoplande og kildepladszoner.

Der er aktuelt ingen vandboringer i Tranegilde og Vallensbæk Moser eller planer om det jf. vandforsyningsplanerne.

Miljøvurdering

En anvendelse af moserne som nødbassin for tag- og overfladevand vil betyde, at moserne i fremtiden heller ikke vil kunne benyttes til indvinding af drikkevand, da eventuelle boringer ville risikere at blive blandet med overfladevand, der som udgangspunkt ikke kan anvendes til drikkevand.

Det opmagasinerede overfladevands indhold af problematiske stoffer for grundvandet vil dog være meget begrænset. Dette begrundes i at udnyttelsen af moserne kun sker ved ekstreme regnhændelser, hvor den første del af regnhændelsen vil indeholde de almindelige mængder stoffer, mens jo længere/kraftigere regnhændelsen varer, jo mindre indhold af problematiske stoffer vil overfladevandet have. Moserne vil først tages i anvendelse efter regnhændelserne har været et stykke tid og vil derfor kun modtage overfladevand med meget lidt indhold af problematiske stoffer. Desuden vil stofferne blive opsamlet og renses i det øverste muldlag i moserne, således at der ikke vil være risiko for grundvandet for den del vil nå at nedsive inden moserne tømmes for vand igen.

Det vurderes, at anlægget ikke vil påvirke grundvandet negativt kvalitetsmæssigt.

Dette begrundes i, at moserne kun vil blive anvendt som nødbassin under og efter ekstreme regnhændelser, som forventes at indtræffe hvert 15. år eller sjældnere. Ved 100 års regnhændelser, forventes moserne at blive helt oversvømmede og kan stå under vand i op til 14 dage inden de igen er tømt med pumperne til Store Vejleå. Perioderne, hvor moserne vil være helt eller delvist oversvømmede, vil udgøre en meget kort tidsperiode set i forhold til den almindelige tilstand for moserne og den samlede mængde af overfladevand, der kan nå at nedsive inden tømning af moserne, vil være uvæsentlig. Uvæsentligheden begrundes yderligere i, at moserne allerede gennem mange år er anvendt som nødbassin og har ikke givet anledning til negativ påvirkning af grundvandet.

3.3. Klimatiske forhold

Der er alene vurderet på klimatilpasning i forhold til ekstreme regnhændelser og oversvømmelser, da forebyggelse som f.eks. begrænsning af energiforbrug og udledning af drivhusgasser ikke er vurderet væsentlig, da der ikke skal bygges nye store anlæg, men hovedsagligt udnyttes og optimeres af eksisterende anlæg/systemer.

Status og målsætninger

Som følge af klimaændringerne, der medfører at kloaksystemerne skal håndtere større mængder regnvand i fremtiden, er klimatilpasning af kloaksystemerne en central opgave, som skal løftes i de kommende år.

De eksisterende kloaksystemer er dimensioneret efter følgende regler:

- Fællesklokker er dimensioneret, så ledningerne højst bliver overfyldt hvert andet år med deraf følgende mulig oversvømmelse af dybe kældre.
- Separatklokker er dimensioneret, så regnvandsledningerne højst bliver overbelastet én gang årligt.

Ved anlæg af nye kloaksystemer og ved sammenhængende renovering af områder gælder følgende serviceniveauer.

Arealanvendelse	Tilladelig gentagelsesperiode ved opstuvning til terræn
Fælleskloak: Bolig- og erhvervsområder	10 år
Separatkloak – regnvandsdel: Bolig- og erhvervsområder	5 år
Separatkloak – regnvandsdel: Grønne områder	2 år

Miljøvurdering

Med gennemførelse af de 9 tiltag – mere aktivt udnyttelse af Tranegilde og Vallensbæk Moser som bassinvolumen samt styring af den hydrauliske kapacitet i Store Vejleå og Bækkerenden - er det vurderet, at der er taget hensyn til borgernes og miljøets sikkerhed i forbindelse med kommende forventede klimaændringer.

Den aktive udnyttelse af systemets kapacitet vil medføre en væsentlig reduktion i risikoen for oversvømmelser, både i Ishøj og Vallensbæk Kommuner.

4. KVALITATIV VURDERING

Miljøvurderingen er opsummeret i en miljøvurderingsmatrice, hvor 0-alternativet og planforslaget vurderes kvalitativt i forhold til de enkelte miljøeffekter efter en skala bestående af ++, +, 0, -, --, hvor + er en positiv effekt og - er en negativ effekt og 0 er en neutral effekt.

Kvalitativ miljøvurdering	0-alternativet	Planforslag
Biologisk mangfoldighed (Flora og fauna)		
Dyre- og planteliv	0 til -	+
Sjældne, udryddelsestruede eller fredede dyr, planter eller naturtyper	0 til -	0 til +
Naturbeskyttelse jf. NBL § 3	0 til -	0
Grønne områder	0 til -	0
Vand		
Overfladevand / spildevand	0 til -	+
Grundvand	0	0
Klimatiske forhold		
Klimatilpasning	-	+

5. 0-ALTERNATIV

0-alternativet svarer til

- Gennemførelse af jernbanestrækningen mellem København og Ringsted med deraf følgende reduktion af Vallensbæk Sø og fjernelse af en olieudskiller
- Etablering af olieudskiller og en del af erstatningsvolumen i Høje Taastrup Kommune.

På grund af reduktion af volumen i Vallensbæk Sø vil Store Vejleå's kapacitet oftere end i dag blive overbelastet og dermed vil der oftere ske nødoverløb til Tranegilde og Vallensbæk Moser med risiko for ødelæggelse eller væsentlig ændring af forholdene for dyre- og planteliv.

0-alternativet vil desuden medføre oftere risiko for oversvømmelse af områder og ejendomme langs Store Vejleå og ved Tranegilde og Vallensbæk Moser, da der vil

være større risiko for at kraftige regnhændelser indtræffer samtidig med forhøjet vandstand i Ishøj Havn.

6. OVERVÅGNING

Tillæggets tiltag forventes ikke at kunne påvirke væsentlige ud over den arealbeslaglæggelse, som anlæggene vil føre til. Overvågningen af denne indvirkning er ikke nødvendig, da indvirkningen etableres og færdiggøres i forbindelse med tiltagenes udførelse.

Delprojekterne omkring Tranegilde og Vallensbæk Moser, som er § 3 områder forventes at have positive effekter på miljøet i form af øget rensning af tag- og overfladevand samt forbedre vilkår for flora og fauna.

Der forventes derfor ikke at være behov for at etablere et særskilt program til overvågning af plantillæggets indvirkninger på miljøet. Overvågning af tilstanden i Vallensbæk og Tranegilde Moser vil indgå i det almindelige overvågningsprogram for beskyttede naturtyper. Der er igangværende planlægning for generel forbedring af naturtilstanden i moserne, hvor der ligeledes vil indgå overvågning af effekterne af gennemførelsen af denne planlægning.